

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:3937

av **Per-Ingvar Johnsson (C)**

med anledning av prop. 2017/18:38 Snabbare omval

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omval ska genomföras med samma förutsättningar som ordinarie val avseende röstlängd, deltagande partier, valsedlar och kandidater, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omval ska genomföras inom två månader efter Valprövningsnämndens beslut om att omval ska ske, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I konstitutionsutskottets betänkande Snabbare omval (2012/13:KU13) föreslogs att riksdagen skulle ge regeringen till känna att i lämpligt sammanhang låta utreda dels ändrade förutsättningar för omval så att förutsättningarna för omval ska vara i princip desamma som för det ordinarie valet, dels en i författning bestämd tidsfrist för genomförande av omval som ska vara så kort som praktiskt taget är möjligt (rskr. 2012/13:140). Riksdagen gav regeringen detta till känna.

I betänkandet framhöll konstitutionsutskottet att med förutsättningar som är i princip desamma som för det ordinarie valet, t.ex. med samma röstlängd, valsedlar, partier och kandidater, förbättras möjligheterna att snabbt genomföra omval.

Jag konstaterar att med det förslag som nu lämnas av regeringen i propositionen Snabbare omval är det endast de i omvalet deltagande partierna som inte kan ändras. Förslaget innebär alltså att en ny uppdaterad röstlängd ska gälla, att partierna får möjlighet att anmäla nya kandidater och upprätta nya valsedlar till omvalet. Detta innebär att förutsättningarna att snabbt genomföra omval blir sämre med regeringens förslag i jämförelse med det förslag som låg till grund för konstitutionsutskottets betänkande och riksdagens tillkännagivande till regeringen.

Den i propositionen föreslagna längsta tiden för genomförande av ett omval, efter att Valprövningsnämnden beslutat att omval ska genomföras, är tre månader. Till detta ska läggas tiden från valdagen tills valresultatet kungörs, vanligen en till två veckor, tiden för möjlighet att överklaga valresultatet som är tre veckor och tiden för Valprövningsnämnden att utreda och besluta om omval ska genomföras. Beslutet om omvalet i Båstad fattades den 17 december 2014 och valet genomfördes den 10 maj 2015. Beslutet om omvalet i Västra Götaland och i Örebro fattades den 11 februari 2011 och valen genomfördes den 15 maj 2011.

De omfattande omvalen i Västra Götalands landsting och Örebro kommun skedde inom tre månader och fyra dagar efter beslutet om att omval skulle genomföras. Den i propositionen föreslagna tremånadersgränsen klarades alltså nästan med de tidigare gällande reglerna för omval i detta stora omval. Problemet med omvalet i Västra Götaland och Örebro var den långa tid som behövdes för Valprövningsnämndens utredning och beslut. Detta beslut fattades först nästan fem månader efter valdagen. Omvalen efter de ordinarie valen 2010 och 2014 genomfördes åtta månader senare.

De i propositionen lämnade förslagen för att uppnå snabbare omval medför knappast någon förkortning. Den största förkortningen av tiden till omval bör kunna uppnås genom att Valprövningsnämnden tillförs större utredningsresurser för att korta nämndens handläggningstider och genom att omvalen genomförs med samma förutsättningar som de ordinarie valen avseende röstlängd, deltagande partier, kandidater och valsedlar. Genom dessa åtgärder bör tiden från valdag till beslut om omval kunna förkortas till tre månader och kan tiden från beslut till genomförande av omval bestämmas till högst två månader.

Per-Ingvar Johnsson (C)